volati ustrašené hlasy. — Na zem! Na zem!

Leč Kmitic v téže chvíli skočil ke kupě písku a bleskurychlým hmatem vytrhl doutnák z granátu a zvedaje ruku s malým kusem vytrženého doutnáku, volal:

— Vstaňte! Jako bych psu zuby vyrazil, teď už ani mouchu nezabije.

To řka, kopnul do granátu. Přítomní lekmutím oněměli, hledíce na tento čin nadlidské odvahy. Nikdo neodvažoval se ani slova promluviti; konečně Czarniecki zvolal:

— Třeštěný člověče! Což kdyby to prasklo, na prach by vás to proměnilo.

Pan Ondřej rozesmál se tak upřímně, až vycenil zuby jako vlk.

— Nu, a je nám snad málo prachu třeba? Nabili byste mnou dělo a ještě po smrti bych kazil Švédy.

— Tisíc koulí — kde je ve vás bázeň?

Mladý mnich sepnul ruce a s němou úctou pohlížel na Kmitice. Čin jeho viděl také kněz Kordecki, který se právě blížil v tu stranu. Vzal pana Ondřeje oběma rukama za hlavu a udělal mu na čele kříž.

— Takoví, jako jsi ty, nedají podlehnouti Jasné Hoře! — řekl — ale zakazují ti, vydávati život nám všem potřebný v nebezpečí. Vezmi tu kouli, vysyp z ní prach a dones ho Nejsvětější Panně do kaple. Milejší jí bude ten dar než ony perly a drahokamy, které jsi jí daroval.

— Otče! — řekl Kmitic hluboce jsa dojat. — Co je v tom velkého! Já bych pro Nejsvětější Paunu . . . Hle — ani slov v ústech nemám! Podstoupil bych muka, smrt . . . Já nevím, co vše bych byl hotov učiniti — jen abych jí sloužil . . .

A slzy leskly se v očích pana Ondřeje, a kněz Kordecki řekl:

— Pojď k ní s těmi slzami, dokud neoschnou. Milost její skane na tebe, upokojí tě, potěší a slávou a ctí tě přiozdobí.

To řka vzal ho pod paži a dovedl ho do kostela. Pan Czarniecki pohlížel chvíli za nimi a konečně řekl:

— Mnoho jsem v životě viděl odvážných šlechticů, ale ten Litvín to je snad ďas . . .

Udeřil se přes ústa, aby sprostého jména na svatém místě nevyslovil.

XV.

Obapolná střelba z děl nepřekážela ve vyjednávání. Mnichové rozhodli se, těžiti z vyjednávání toho všemožné, chtějíce nepřítele zdržeti, aby se dočkali buď nějaké pomoci, nebo prudké zimy; Mueller nepřestával věřiti, že mnichové se sraží vynutiti jenom co možná nejlepší podmínky.

Večer po oné silné obapolné střelbě poslal opět plukovníka Kuklinovského s vyzváním, aby se klášterníci poddali. Prevor ukázal Kuklinovskému královskou záruku, kterouž na ihned zamítl ústa. Leč Mueller mél pozdější rozkaz královský, aby se znovuli Bolesla vi. Věrně, křečie z Čenstochovy,

— Doneste jim, pane, ten rozkaz — řekl Kuklinovského — nebot' až ho přečtou, zajde jim tuším chuť na vykrucování.

Leč mýlil se.

Kněz Kordecki prohlásil, že si může generál zabrati Čenstochovu, týká-li se rozkaz Čenstochovy, při čemž jist býti může, že mu ze strany kláštera překáženo nebude, ale Čenstochova — není Jasná Hora, a tato v rozkaze jmenována není.

Uslyšev tuto odpověď, poznal generál Mueller, že má co činiti s diplomaty sběhlejšími než je sám. Nedostávalo se mu rozumného důvodu, zbývala jen děla.

Přes noc trvalo příměří. Švédové pracovali úsilovně na zřízení silnějších náspů, jasnohorští prohlíželi škody včerejšího dne způsobené a s podivením shledali, že jich nepatrné bylo málo. Tu a tam polámané střechy a krokve, tu a tam otlučená malta se zdí — to bylo vše. Z lidí nikdo nepadl, ba ani nebyl raněn. Kněz Kordecki obcházeje hradby, říkal s úsměvem vojákům:

— Hleďte jen, není tak strašný tento nepřítel a jeho bombardování, jak se říkalo. O masopustě někdy větší škody se přihodí. Moc boží nás chrání, ruka Boží je při nás, jen vytrvejte, ještě větších zázraků se dočkáme.

Nadešla neděle, svátek obětování Nejsvětější Panny. Poloznosti nebyly kladeny žádné překážky, nebot' Mueller očekával poslední odpověď, kterouž mnichové ochotně poslati slíbili.

Zatím oni, pamětlivi jsouce slov písma, tak jako Izrael k potěšení Filištínů nosil kolem tábora archu úmluvy, nosili kolem tábora svého monstranci.

List poslán byl o hodině druhé s poledne, ale list obsahující nikoli poddání se, nýbrž toliko opakování odpovědi dané Kuklinovskému, že kostel a klášter se jmenují Jasná Hora, ale město Čenstochova že ke klášteru nenáleží.

"Proto úsilovně prosíme jeho důstojnost — psal kněz Kordecki — aby nechala v pokoji shromáždění naše a kostel Bohu a Nejsvětější Bohorodičce zasvěcený. Zatím my, nehodní, posílajíce své prosby, poroučíme se laskavé rozvaze vaší důstojnosti i důvěřujeme v dobrotu vaši, od které i pro budoucnost mnoho si slibujeme . . ."

Při čtení tohoto listu byli přítomni: Vřesčovič, Sádovský, Born gubernátor Křepicki, de Fossis, znamenitý ingeniur, a kníže Hessenský, muž mladý, který, ač byl podřízeným generála Muellera, rád tomuto vznešenost svou na jevo dával. Kníže se zlomyslně usmál a s důrazem opakoval zakončení listu:

— Od dobroty vaší mnoho si slibují; to je ušlápaná prosba, pane generála. Dovolte mi otázku, pánové, umějí mniši lépe prosit nebo střílet?

— Pravda — řekl Born. — V těchto prvních dnech jsme ztratili více lidí než dobrá bitva pohltí.

— Pokud o mne jde, — opakoval kníže Hessenský — já peněz nepotřebuji, slávy neziskám, a nohy mi tu v těch chalupách omrzou. Jaká to je škoda, že jsme nešli do Prus; kraj bohatý, veselý, jedno město lepší než druhé.

Mueller, který vše rychle činil, ale zvolna myslil, teprve za chvíli porozuměl obsahu listu, zrudl v tváři a řekl:

— Musí se nám posmívají, pánové!

— Úmyslu toho neměli, ale je to jedno pro nás — řekl Born.

— Tedy na náspy! Málo bylo včera ohně a koulí.

Jeho rozkazy proletěly rychle po švédském táboře. Sazké náspy pokryly se sinavými obláčky, a klášter ihned odpovídal se vší energií.

Tentokrát švédská děla, lépe jsouce postavena, činila větší škodu. Sypaty se bomby prachem nadmuté, táhnouce za sebou vrkoče plamenů. Házeny byly také rozpálené pochodně a snopky konopí, prosáklého smolou.

Jako časem hejna čápů dlouhým letem unavených usedají na vysoká návrší, tak roje těchto ohnivých poselství padaly na štíty kostelů a na dřevěné střechy lavech klášterních. Kdo se neúčastnil boje, kdo nebyl u děl, ten seděl na střechách. Jedni čerpali vodu v studních, druzí po provazech vědra vytahovali, třetí dusili požár mokrými plachtami. Některé koule pronikše střechu, padaly do cel a ihned vystupoval dým, a rozšířil se zápach spáleniny. Leč i tam čekali obránci s vědry vody. Nejtěžší koule prorážely dokonce i stropy. Mnoho nadlidského úsilí a opatrnosti bylo na obranu vynaloženo, ale přes to přece se zdálo, že dřív nebo později požár zničí kostel i klášter. Pochodně i smolné konopí tvořily kolem střeh hořící hromady. Okna pukala žárem a ženy a děti uzavřené v jizbách dusily se dýmem a horkem.

Setva uhasnuty byly jedny plameny, setva vzňala se na zlabech otřetá, letěla již nová hejna rozpálených koulí a živého ohně. Celý klášter byl jím obsypán, řekli byste, že se otevřelo nebe, a ohnivý déšť že z toho padá. Klášter hořel, ale nespaloval se, planul, ale nehořil se v rumy, naopak v tom moři plamenu počal v něm lid náboženě zpívati jako druhdy mládenci v peci ohnivé.

Slovněž tak jako včera, ozvala se píseň, provázená zvukem trub s věže. Lidem stojícím na valech a pracujícím při dělech, kteří každé chvíle mohli míti za to, že za jejich zády je již vše v plamenech, byla píseň ta jako ukojujícím balsámem, neboť ustavičně jim zvěstovala, že klášter i kostel dosud stojí a že plameny dosud nepřemohly úsilí lidské.

Odtud vzalo v obyčej takovou harmonii onazovati sobě strasti obležení a oblaňovati strašlivý hřmot nepřátelského vojska jak sluchu zen.

Leč v táboře švédském píseň i hudba způsobily nemalý dojem. Vojáci na hradbách naslouchali harmonickým těm tónům zprvu s podivením a potom s pověrečným strachem.

— Jakže? — říkali si — hodili jsme do toho kurníku tolik železa a ohně, že nejedna pevná tvrz by už byla lehla popelem, a oni si veselo hrají? Co to jest?

— Čáry! — odpovídali druzí.

— Koule se těch stěn netknou, granáty se střech padají, jako bychom po nich jen bochníky metali. Čáry, čáry! — odpovídali jiní. — Nic dobrého nás zde nečeká.

Ano i velitelé švédského sboru byli ochotni přiznávati zvukům těm jakýsi tajemný význam. Leč někteří si to vykládali jinak; tak Sádovský řekl hlasitě, aby to Mueller slyšeti mohl:

— Musí se jim dobře dařiti, veselí se, že jsme dosud marné spálili tak mnoho prachu.

— Kterého nemáme mnoho — řekl kníže Hessenský.

— Ale za to máme vůdce Poliocerta — odpověděl Sádovský takovým tonem, že nebylo možno poznati, jestli se posmívá, nebo jestli chce Muellerovi pochlebovati.

Leč Mueller si slova ta vyložil ve svůj neprospěch, nebot' hryzal si vousy.

— Uhlídáme, budou-li ještě za hodinu hrát — řekl, obraceje se k svému štábu.

A poručil zdvojnásobiti palbu. Rozkaz jeho vyplněn byl příliš horlivě. V pospěchu pozvednuta byla děla příliš vysoko, následkem čehož přestřelovala. Některé koule padaly přes klášter až do protilehlých náspů švédských, ničily opevnění, rozmetávaly koše a zabíjely lidi.

Jedna hodina mijela za druhou a s věže kostelní stále se ozývala slavnostní hudba.

Mueller postavil se v Čenstochově s dalekohledem. Dlouho pohlížel ke klášteru.

Přítomní pozorovali, že ruka, kterou dalekohled držel, stále více se mu chvěla; konečně obrátil se k štábu a zvolal.

— Koule ani dost málo kostelu neškodí — mrštil dalekohledem o zem, až se v kusy rozlétl.

V té chvíli přichvátal k němu de Fossis.

— Pane generále, — řekl — podkopí není možno učiniti, pod vrstvou ornice je skála. Zde by bylo třeba horníků.

Mueller zaklel; leč ještě nedopověděl slovo prokleté, když opět přijel důstojník z čenstochovských hradeb. Přijel tryskem a po jensku salutuje, pravil:

— Největší dělo nám rozbili. Máme přitáhnouti druhé ze Lhoty?

Palba poněkud oslábla se švédské strany — hudba zněla stále slavněji.

Mueller odjel do svého bytu, aniž řekl komukoliv ze své družiny jediného slova. Leč nevydal také rozkaz, jímž by byl boj zastaven. Rozhodl se unaviti obležené. Počítal s jistotou, že on má dosti lidí ku střídání, ale nahoře že musí být posádka čítající sotva dvě ste hlav.

Nadešla noc. Děla hřměla bez ustání, leč i klášterní děla odpovídala živěji než ve dne, nebot' švédské ohně jim ukazovaly, kam je třeba mířiti. Jakmile vojáci se rozložili kolem kotle nad ohněm visícího, přiletěla z temnosti koule klášterní mezi ně jako duch smrti. Zohnitě sršely jiskry a vojáci rozběhli se, pokud v nich života bylo, s hrozným skřekem k soudruhům do bezpečnějších útulků, nebo ve tmě bloudili, zimou skřehlí, hladoví, polekaní, ustrašení.

Kolem půlnoci sesílila se klášterní palba tak, že Švédové spěchali shasiti všechny své ohně. — Zdálo se, že obležení volají mluvou děl svých: "Chcete nás unavit? Zkuste to, sami vyzýváme!"

Odbila jedna i druhá hodina s půlnoci. Počalo mžít. Mrazivá mlha tvořila místy ohromné ohnivé sloupy a mosty.

Fantastickými těmi arkádami bily chvílemi vidět obrysy kláštera, který se zdál bráti na se různé tvary. Chvílemi zdál se býti vyšším, chvílemi se zdálo, že se propadává v propast. Švédům se zdálo, že od kláštera k nim se táhnou chodby z mlhy utvořené, a těmi že k nim dopadají smrtonosné koule. Chvílemi se celé ovzduší nad klášterem rozjasňovalo, jako by jej byl osvítil blesk. Vysoké stěny a hradby ukazovaly se na chvilku a potom hned opět světlo to haslo.

— Viděl jsi? Klášter se zjevuje a opět mizí — to je nadlidská moc.

— Viděl jsem ještě něco jiného. Mířil jsem právě tímto dělem, jež je teď roztříštěno. A náhle celá tvrz počala sebou vrtět, skákat, jako by ji někdo zvedal a ponořoval. Mířil na takovou tvrz! Střel!

To řka, odhodil voják střepem z děla o zem a po chvíli dodal:

— Nic tu nevystojíme. Neseznámíme se s jejich penězi . . . Brr, To je zima. Zapalte smolnice, ať si aspoň ruce ohřejeme.

Jeden z vojáků počal rozpalovati smůlu pomocí nití v síře omočených. Rozpálil troud a pak se přičiňoval o rozpálení smůly.

— Shasněte světlo — zahřměl hlas důstojníka.

Leč téměř současně rozlehl se svist granátu — ovzduším zatřásl výbuch a — světlo shaslo.

Noc přinesla Švédům těžké ztráty. Množství lidu zahynulo při ohních, místy bylo vojsko rozehnáno tak, že některé pluky nebylo možno do rána zříditi. Obležení jako by ukázati chtěli, že jim není třeba klidu, střílelí stále hustěji.

Ranní úsvit osvítil na hradbách tváře unavené, bledé, nevyspalé, ale horečné rozpálené. Kněz Kordecki ležel v noci v kostele a modlil se v nejhlubší pokoře. Když se rozednilo, objevil se na hradbách, a mírný jeho hlas každou chvíli na jiném místě sílil, povzbuzoval, těšil.

— Bůh nám dává den, děti! Blahoslaveno buď jeho světlo! — Není škod ani na chrámu, ani na stavení. Oheň vždy v čas byl uhašen, života nikdo nepozbyl. Pane Mosiński! Ohnivá koule padla pod kolébku vašeho dítěte, shasla a neublížila mu. Poděkujte Nejsvětější Panně a odměňte se jí.

— Oslaveno buď její jméno! — odpověděl Mosiński — sloužím jak mohu!

Převor šel dále.

Rozednilo se již úplně, když se zastavil u Czarnieckého a u Kmitice. Kmitice hned nezahlédl, nebot' přelezl, aby z druhé strany prohlédl opevnění, švédskou koulí poněkud poškozené. Kněz ihned se zeptal:

— A kde je Babinič? Což spí?

— Já že bych měl v takové noci spáti? — odpověděl pan Ondřej vylézaje na zeď. — To bych svědomí neměl. Lépe je bdíť na stráži u Nejsvětější Panny.

— Ba lépe, sluhu věrný — odpověděl kněz Kordecki.

V té chvíli uzřel pan Ondřej v dáli se míhající světlo švédské a hned vykřikl:

— Palte tam! palte — namiř! výše! výše! tak! Pal!

Kněz Kordecki usmál se jako archanděl, vida takovou horlivost a vrátil se do kláštera, aby unaveným a hladovým bojovníkům připravil pivní polévku se sýrem.

Za půl hodiny pak roznášely ženy, kněží a dědové kostelní hrnky a džbánky, z nichž se kouřilo.

Vojáci žádostivě se nápoje uchopili a dlouhou chvíli nebylo podél hradeb slyšeti nic než srkání. Chválili nápoj, říkajíce:

— Nedeje se nám křivda ve službě u nejsvětější Panny! Potrava znamenitá!

— Hůře Švédům! — říkali jiní — špatně se jim dařilo na duešek a ještě hůře bude v noci pěšti.

— Dostali dost! Dozajista sobě i nám ve dne dopřejí odpočinku. Děla jim už od samého kýchání ochraptěla.

Leč vojáci se mýlili, nebot' následující den jim odpočinku nepřinesl.

Když ráno důstojníci při raportu Muellerovi sdělili, že účinek dosavadní jejich palby je pranepatrný, ale jim že přinesl značné škody, rozlobil se generál a pokračování v palbě nařídil.

— Přece se konečně unaví — řekl knížeti Hessenskému.

— Prachu nesmírně ubývá — odpověděl tento důstojník.

— Vždyť' oni také prachu mnoho spotřebují.

— Oni asi mají velike zásoby sanitru a síry, a uhlí jim sami dodáváme. V noci jel jsem pod hradby a při všelikém hluku slyšel jsem zřetelně klepot mlýna. Je to dojista mlýn na prach.

— Poručím do slunce západu střílet tak silně, jako včera. Na noc si odpočineme. Uhlídám, jestli pošlou posselství.

— Ví vaše důstojnost, že poslali posly k Vittembergovi?

— Vím, a posly také pro nejtěžší bořidla. Jestli není možno vystrašiti je nebo požár jim nad hlavu vznítit, je třeba učiniti průlom.

— Máte za to, že polní maršálek obležení schválí?

— Polní maršálek o mém záměru věděl a nic neřekl — odpověděl Mueller drsně. — Jestli mnou nezdar bude déle stíhati, pohaní pan polní maršálek moje počínání, nepochválí mne, ale celou vinu na mne složiti nepromeškám. Jeho Milost král dá mu za pravdu, to vím. Nemálo jsem již vytrpěl pro špatný humor pana polního maršálka, jako by to moje byla vina, že — mu žaludek špatně tráví.

— O tom, že na vaši důstojnost všelikou vinu svalí, nepochybuji, zejména když se ukáže, že Sádovský má pravdu.

(Pokračování.)

Nezadržitelnost moče

u dítek byla již často napravena včasným užíváním Severova Silitele ledvin a jater (Severa's Kidney and Liver Remedy) v přiměřených dávkách. Jest to výtečný lék pro ledviny u dítek i u dospělých. Odporučuje se vřele v zamezení bolesti při močení, nabělých močích a bolestech v zádech, jež původ svůj vzaly v chorých ledvinách, při žloutence a kyselosti v žaludku. Cena 50c a $1.00 ve všech lékárnách, aneb přímo od nás. — Nemáte-li dosud Severuv český kalendář na rok 1916 z lékárny, dostaňte si jej ještě dnes. Kdyby je již lékárník neměl, pište si přímo na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Advertisement.

Moderně zařízený a největší řeznický a uzenářský závod vlastní nejstarší řezník,

V. F. KUNCL

č. 1244 So. 13th St., Omaha.

Má na skladě vždy velké zásoby čerstvého různého masa, jakož i znamenitých domácích uzenářských výrobků. Ceny levnější nežli kdekoliv jinde. Zboží možno objednati telefonem. Douglas 1198.

Co Woodmen of the World koná pro Omahu?

Zemí vynaložila v dobrých účelech v Omaze vydání celké.....$500,000.00
V nemocenských nákladů.....$12,000,000.00
Na [illegible] vydání přijmy.....$50,000.00
Vydávalo své peníze na ochranu své rodiny a této velké, vzkvétající domácí organisace!
Počet členů Omahy jest nyní.....740,000
Přispívání členů na nákladné případy.....$10,000,000.00
Jste — Bezpeční — Zdraví — Trvalé.
Ben F. Thomas, W. A. Fraser,
Clerk Managr. Secretary Commander,
W. O. W. Bldg. W. O. W. Bldg.

V úterý, dne 11. ledna, jest prvá výprava v roce 1916

na slunné výše položené pozemky jiho-západní Louisiany. Přidružte se k této výpravě a přesvědčte se sami, jaké příležitosti tato krajina s dvěma úrodami osadníkům nabízí.

Tyto vymýtěné, travou porostlé, borové pozemky jsou na přímé křižované hlavní linii dráhy z Kansas City do Port Arthur, Texas. Pozemek jest vlnitý, žádný písek, žádné kamení, množství čistých živých proudů, studničná voda od 20 do 35 stop; letní parna jsou mírněna vánkem z moře. Severní osadníci říkají, že jest snesitelnější, nežli v dřívějšíma domově. — Krajina osazuje se lidem z Nebrasky, Kansasu, Iowy a Missouri. 1-24-2

Dříví jest hojnost, zajišťující levné budovy. Pozemek se prodává od $15 do $20 akr., mírné splátky. O bližší podrobnosti pište neb navštivte:

J. H. Kopietz

4733 So. 24. St., So. Side Station, Omaha.
TELEFON: South 347

Nejlepším místem k nakupování stavebního dříví, jest

česká dřevařská ohrada,

Chicago Lumber Co.,

na 14. a Marcy ul., Omaha, Neb. 49tf

Čeští prodavači Vás vždy ochotně a vzorně obslouží.